

Pozici rodiny je třeba posílit

Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) dokončilo práce na návrhu Národní koncepce rodinné politiky a dne 23. září 2005 jej odeslalo vládě. Kabinet by měl materiál v nejbližší době projednat a v případě, že ministři návrh schválí, MPSV a odpovědné resorty začnou pracovat na plnění navrhovaných opatření.

Návrh je prvním materiálem svého druhu a jeho cílem je posílit pozici rodiny v české společnosti, vytvořit všestranně příznivější společenské klima i podmínky pro rodinu a umožnit lidem sloučení profesních a rodičovských rolí. Dokument obsahuje také kroky, které by měly vést k většímu zapojení otců v rodině. To vše při respektování odlišných zájmů a potřeb různých rodinných typů a členů rodin.

Materiál vychází z **Národní zprávy o rodině**, kterou vláda schválila dne 15. 9. 2004, a skládá se z obecné a speciální části.

V obecné části je zdůvodněna potřeba podpory rodiny s ohledem na současný stav ve společnosti, důležitost rodiny pro společnost a stručný popis současné situace české rodiny se zaměřením na nejproblematictější oblasti. Součástí obecné části je také vymezení základního cíle, kterým je vytvoření prorodinného klimatu ve společnosti.

Struktura speciální části v zásadě kopíruje uspořádání Národní zprávy o rodině. S ohledem na vývoj, kterým naše společnost v posledních zhruba patnácti letech prošla, je zvláštní pozornost věnována rodičovství, jeho podobě a hodnotě a také proměňující se podobě rodiny a její soudržnosti.

Některé konkrétní návrhy budoucích opatření:

1. Připravit návrh efektivnější finanční podpory mateřství a rodičovství v systému sociálního zabezpečení.

2. Vypracovat věcný návrh efektivnějšího zajištění výživného pro děti z neúplných rodin.
3. Přimět mateřské školy, aby přizpůsobily otevírací dobu potřebám rodičů.
4. Umožnit rodičům rozložit si rodičovskou dovolenou tak, že by šla čerpat po částech až do osmi let věku dítěte.
5. Motivovat zaměstnavatele ke zřizování školek a dětských koutků na pracovišti.
6. Zvážit zavedení příspěvku na hlídání či zavedení daňových odpočtů podle počtu dětí jako některé z forem podpory pro rodiny se třemi a více dětmi.
7. Zvážit znovuzavedení plošných přídavků na děti.

MPSV už v současné době činí kroky, které mají rodinu maximálně podporovat. Například návrh nového zákona o nemocenském pojištění, který momentálně projednává Poslanecká sněmovna, dává **otcům možnost čerpat peněžitou pomoc (70 % denního vyměřovacího základu)**, a to od 7. týdne věku dítěte, pokud matka dítěte nebude v té době čerpat peněžitou pomoc v mateřství. V současné době mohou pobírat pouze rodičovský příspěvek (3 653 Kč), pokud matka dítěte nepobírá peněžitou pomoc v mateřství.

Nový zákon o nemocenském pojištění také **umožní rodičům, aby se mohli během každé nemoci dítěte jednou vystřídat.** Zároveň budou mít oba nárok na pobírání příspěvku při ošetřování člena rodiny. Tento krok je opravdu přelomový a měl by mimo jiné odstranit diskriminaci žen s malými dětmi na trhu práce.

Od února 2006 budou **moci děti starší 3 let**, o které rodič osobně celodenně a řádně pečuje, **navštěvovat mateřskou školu nebo obdobné zařízení každý den, a to maximálně na čtyři hodiny**, aniž by jejich rodiče ztratili nárok na rodičovský příspěvek. Umožní to novela zákona o státní sociální podpoře.

Poslanecká sněmovna pustila dne 22. 9. 2005 do 2. čtení návrh na zavedení nové dávky ze systému státní sociální podpory **„příspěvku na školní pomůcky“ ve výši 1 000 Kč.** Ten bude určen dětem, které nastupují do 1. třídy základní školy. Důvodem pro zavedení této dávky je skutečnost, že se na začátku školního roku kumulují u rodin s dětmi, které začínají plnit povinnou školní docházku, mimořádné výdaje a řada domácností se s touto zátěží těžko vyrovnává. Příspěvek umožní rodinám s dětmi se s takovou situací vyrovnat. Dávku budou dostávat pouze ty děti, na které jejich rodiče pobírají přídavek na dítě.

V rámci prorodinné politiky bylo od 1. ledna 2004 **zrušeno omezení souběhu příjmu z výdělečné činnosti** (novela zákona o státní sociální podpoře).

Od té doby si tedy mohou rodiče neomezeně přivydělávat a přitom neztratí nárok na rodičovský příspěvek. Podmínkou je, že musí zajistit celodenní řádnou péči o dítě (např. je může hlídat babička či chůva).

Od 1. května 2004 se **zvýšil rodičovský příspěvek** na 1,54násobku částky životního minima a činí tak **3635 Kč** měsíčně.

Pro vypracování komplexní a kvalitní rodinné politiky jsou nutné úplné a kvalitní údaje. Proto má řada navrhovaných opatření, která jsou uvedena v Koncepti rodinné politiky, prozatím podobu analýz a studií, jejichž realizace nebude mít v tomto stadiu žádný dopad na státní rozpočet.

Národní koncepce rodinné politiky je tzv. „živým“ dokumentem – jeho první verze není konečná. MPSV počítá s tím, že materiál bude každý rok aktualizovat a že ho doplní o nejrůznější úpravy a samozřejmě konkrétní kroky.

Kateřina Beránková, tisková mluvčí MPSV

Ministerstvo práce a sociálních věcí, Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2

Kateřina Beránková, tisková mluvčí MPSV, tel.: 221 922 359, e-mail: katerina.berankova@mpsv.cz

Vladimír Hrubý, vedoucí tiskového oddělení, tel.: 221 922 503, e-mail: vladimir.hruby@mpsv.cz

www.mpsv.cz, www.noviny-mpsv.cz

Ministerstvo práce a sociálních věcí vzniklo v roce 1990. Do jeho kompetence spadá sociální politika (problematika zdravotně postižených, sociální služby, sociální dávky, rodinná politika apod.), sociální pojištění (důchody, nemocenské, apod.), oblast zaměstnanosti (trh práce, podpora zaměstnanosti, zahraniční zaměstnanost apod.), pracovněprávní legislativa, bezpečnost a ochrana zdraví při práci, rovnost žen a mužů, migrace a integrace cizinců, oblast čerpání finanční pomoci z ESF, atd. K 1. lednu 2005 činil počet systemizovaných pracovních míst v celém resortu práce a sociálních věcí 18 194. Mezi organizace, které MPSV metodicky řídí, patří úřady práce, Česká správa sociálního zabezpečení, Státní úřad inspekce práce, inspektoráty práce, Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí. MPSV přímo spravuje pět ústavů sociální péče - DÚSP Tlokov, ÚSP Zbůch, ÚSP Brno-Chrlice, ÚSP Brno-Královo Pole a ÚSP Hrabyně. Mezi příspěvkové organizace v resortu patří Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, Institut výchovy bezpečnosti práce a Výzkumný ústav bezpečnosti práce.